

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 79.835/1/V

van 22 juli 2026

over

een ontwerp van ministerieel besluit ‘houdende vaststelling van een vrijstellingsperiode waarin een vrijstelling geldt van de verplichting tot aanvraag van de toelating voor de productie, de levering en het gebruik van teruggewonnen water voor irrigatie en beregening voor activiteiten die geen land- en tuinbouwactiviteiten zijn of voor een activiteit in het kader van een openbare dienst’

Op 17 juli 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘houdende vaststelling van een vrijstellingsperiode waarin een vrijstelling geldt van de verplichting tot aanvraag van de toelating voor de productie, de levering en het gebruik van teruggewonnen water voor irrigatie en beregening voor activiteiten die geen land- en tuinbouwactiviteiten zijn of voor een activiteit in het kader van een openbare dienst’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 20 juli 2026. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Toon MOONEN en Jonas RIEMSLAGH, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 22 juli 2026.

*

1.1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling in de adviesaanvraag als volgt gemotiveerd:

“Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de actuele waterschaarste en droogteproblematiek in Vlaanderen, de economische en maatschappelijke impact van het wegvallen van de gangbare en op dit moment aangesproken waterbronnen door de ingestelde captatiebeperkingen in de verschillende provincies en de neerslagvoorspellingen. Binnen de randvoorwaarden opgenomen in het besluit van 14 juli 2023 houdende reglementering inzake de kwaliteit en de productie, de levering en het gebruik van teruggewonnen water, is het faciliteren van de aanwending van zowel RWZI-effluent als gezuiverd bedrijfsafvalwater uit voedingssector wenselijk. Aanwending van deze waterbronnen voor toepassingen waarvoor momenteel nog op leidingwater gebruikt wordt draagt bij tot de leveringszekerheid binnen de openbare watervoorziening.”

1.2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 ‘houdende reglementering inzake de kwaliteit en de productie, de levering en het gebruik van teruggewonnen water’ vereist een bij de bevoegde autoriteit¹ aangevraagde toelating voorafgaandelijk aan het gebruik voor de irrigatie en beregening met teruggewonnen water voor activiteiten die geen land- of tuinbouwactiviteiten zijn, en voor andere activiteiten in open lucht met teruggewonnen water in het kader van een openbare dienst.

Op grond van artikel 13, eerste lid, van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering, kan de minister in een periode van droogte of waterschaarste, op gemotiveerd verzoek van de droogtecommissie, georganiseerd door het overlegplatform “Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid”, voor een waterhergebruikssysteem voor irrigatie of beregening voor een activiteit die geen land- of tuinbouwactiviteit is of voor een activiteit in open lucht in het kader van een openbare dienst, via besluit bepalen voor welke periode, voor welke bronnen van het teruggewonnen water, voor welke locaties en voor welke toepassingen er geen verplichting is om

¹ Het gaat om de Vlaamse Milieumaatschappij, vermeld in artikel 10.2.1 van het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’, meer bepaald de afdeling bevoegd voor het bijdragen aan de beleidsvoorbereiding, de controle en de opvolging van de aspecten over water bestemd voor menselijke aanwending zoals vermeld in het artikel 10.2.3, § 1, 14°, van dat decreet (artikel 1, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023).

een toelating aan te vragen en tot het naleven van de vereisten, vermeld in de bijlage die bij dat besluit is gevoegd en een voorafgaande melding aan de bevoegde autoriteit volstaat.

Naar aanleiding van het gemotiveerd verzoek van 16 juli 2026 van de voormelde droogtecommissie bepaalt het ontwerp van besluit van de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw, in uitvoering van deze bepaling, dat tot en met 15 oktober 2026 een vrijstelling geldt van de verplichting tot aanvraag van de toelating bij de bevoegde autoriteit voor het gebruik van teruggewonnen water voor irrigatie en beregening voor activiteiten die geen land- en tuinbouwactiviteiten zijn of voor een activiteit (in open lucht) in het kader van een openbare dienst, voor de in aanmerking komende bronnen van teruggewonnen water en voor de in aanmerking komende toepassingen (artikel 2 van het ontwerp).²

Het te nemen besluit is bedoeld in werking te treden op de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad en heeft uitwerking tot 15 oktober 2026 (artikel 4).

RECHTSGROND

3.1. Het ontwerp vindt rechtsgrond in het in de rubriek ‘Rechtsgronden’ van de aanhef vermelde artikel 13, eerste en tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023. Het eveneens in voormelde rubriek vermelde artikel 8 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering dat de minister machtigt tot het bepalen van een vrijstelling voor het aanvragen van een toelating voor landbouw- en tuinbouwactiviteiten met bedrijfsafvalwater, biedt geen rechtsgrond.

3.2. Voor de rechtsgrondgebiedende bepaling (opmerking 3.1) kan op haar beurt rechtsgrond worden gevonden in het in de aanhef vermelde artikel 2.2.1, § 1/1, van het decreet van 18 juli 2003 ‘betreffende het integraal waterbeleid’, gecoördineerd op 15 juni 2018.³

² De gemachtigde bevestigde dat – zoals blijkt uit het zevende en achtste streepje van de rubriek ‘Motivering’ van de aanhef van het ontwerp – alle overige voorwaarden van artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 moeten worden nageleefd.

³ Adv.RvS 73.768/1 van 5 juli 2023 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023, opmerking 3.1.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. Uit het voormelde rechtsgrondonderzoek is gebleken dat de verwijzing naar artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 moet worden weggelaten uit de rubriek ‘Rechtsgronden’ van de aanhef van het ontwerp.

Artikel 2

5. Gevraagd voor welke locaties de vrijstelling voor de aanvraag van een toelating geldt, antwoordde de gemachtigde:

“Opzet is dat de vrijstelling geldt voor gans Vlaanderen gelet op de instellen van Code Oranje en de droogtestatus die Vlaanderen breed geldt. We gingen ervan uit dat door het niet specificeren van de locatie het duidelijk was dat dit generiek voor Vlaanderen van toepassing was. We kunnen evenwel in artikel 2 aan aanpassing doen:

Art. 2. §1. Voor waterhergebruikssystemen voor irrigatie of beregening voor activiteiten die geen land- of tuinbouwactiviteit is of voor een activiteit in open lucht in het kader van een openbare dienst, geldt voor het volledige grondgebied van het Vlaams Gewest een vrijstelling van de in artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 houdende reglementering inzake de kwaliteit en de productie, de levering en het gebruik van teruggewonnen water opgelegde verplichting tot aanvraag van de toelating bij de bevoegde autoriteit voor het gebruik van teruggewonnen water voor irrigatie en beregening voor activiteiten die geen land- en tuinbouwactiviteiten zijn of voor een activiteit in het kader van een openbare dienst, en dit voor een periode tot en met 15 oktober 2026.”

Hiermee kan worden ingestemd.

6. Gelet op het in artikel 4, § 1, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 afgebakende toepassingsgebied van dit besluit van de Vlaamse Regering, dienen in artikel 2, § 1, van het te nemen besluit tussen de woorden “zijn of voor een activiteit” en “in het kader van een openbare dienst, en dit voor een periode tot en met 15 oktober 2026” de woorden “in open lucht” te worden ingevoegd.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Yves DEPOORTER

Pierre LEFRANC